

**TEKSTİL ve HAMMADDELERİ
SEKTÖR RAPORU**

***TİCARET BAKANLIĞI
İHRACAT GENEL MÜDÜRLÜĞÜ***

SEKTÖRÜN TANIMI

Tekstil sektörü elyaf, iplik ve kumaşları içermektedir. Elyaftan ipliğe geçiş eğirme, iplikten kumaşa geçiş ise örme ve dokuma yoluyla olmaktadır. Ham tekstil yüzeylerinin terbiye işleminden geçirilmesi ile mamul tekstil yüzeyleri elde edilmektedir. Bu kapsamda BM tarafından oluşturulmuş Uluslararası Standart Ticaret Sınıflaması (SITC) Rev. 3'e göre tekstil endüstrisi iki başlık altında sınıflandırılmaktadır: Bunlar SITC 26 (elyaf ve hammadde grubu) ile SITC 65 no.'lu kategorilerdir. SITC 65'te tekstil ipliği, dokuma ve örme kumaşlarla ev tekstili ürünleri yer almaktadır. Bu kapsamda, Türk Gümrük Cetvelinde yer alan 50-60. fasıllar arası ile 63. fasıl tekstil ürünleri olarak tanımlanmaktadır. Öte yandan, Birlik kayıt rakamları sınıflamasında 63. fasıl (ev tekstili) konfeksiyon altında değerlendirilmektedir. Bu raporda ev tekstili ürünleri uluslararası literatürde olduğu şekliyle tekstil ürünleri olarak değerlendirilmektedir.

Kumaşlar dokuma ve örme kumaşlar olarak ikiye ayrılmaktadırlar. Vatka, keçe, halı ve yer döşemeleri de tekstil ürün grubunda yer almaktadır. Sektörde yer alan ürünler ağırlıklı olarak konfeksiyon sanayine yönelik aramalı niteliğinde ürünlerdir. Nihai kullanıma yönelik olup da tekstil başlığı altında yer alan ürünler 57. fasıldaki halılar ile 63. fasılda yer alan perde ve battaniye gibi ev tekstili ürünleridir.

SEKTÖRÜN DIŞ TİCARETİ

Uluslararası ticaret içerisinde tekstil üretimi Sanayi Devrimi'nden bu yana önemli bir segment olarak karşımıza çıkmaktadır. Tekstil sektörünün dünya ticaretine bakıldığında ihracatta ön plana çıkan ülkeler Çin, ABD, Hindistan Almanya ve İtalya'dır. Türkiye'nin tekstil ihracatı, 2019 yılında bir önceki yıla göre %4,6 oranında azalarak 9,8 milyar dolar seviyesine gerilerken, 7'nci sıradaki yerini korumuştur.

TEKSTİL VE HAMMADDELERİ İHRACATÇISI ÜLKELER

	2017	2018	2019	2018/2019	2019
Ülke Adı	Değer (1000 \$)	Değer (1000 \$)	Değer (1000 \$)	Değişim	Pay
ÇHC	109.549.785	118.469.758	119.413.901	0,8%	36,1%
ABD	19.898.944	20.895.881	20.003.378	-4,3%	6,0%
HİNDİSTAN	18.128.448	19.691.348	17.529.310	-11,0%	5,3%
ALMANYA	14.141.088	14.864.797	13.816.985	-7,0%	4,2%
İTALYA	12.434.020	13.082.310	11.986.377	-8,4%	3,6%
GÜNEY KORE	11.392.049	11.624.974	10.713.914	-7,8%	3,2%
TÜRKİYE	9.865.156	10.307.371	9.831.857	-4,6%	3,0%
VİETNAM	7.369.781	8.430.245	8.923.745	5,9%	2,7%
TAYVAN	9.522.673	9.553.145	8.704.138	-8,9%	2,6%
PAKİSTAN	7.957.757	8.103.792	7.785.947	-3,9%	2,4%
JAPONYA	7.074.538	7.280.625	7.165.116	-1,6%	2,2%
HONG KONG	7.555.537	7.285.713	6.308.162	-13,4%	1,9%
HOLLANDA	5.205.877	5.432.688	5.451.858	0,4%	1,6%
FRANSA	4.788.513	5.225.750	5.081.193	-2,8%	1,5%
BELÇİKA	4.643.512	5.199.900	5.080.427	-2,3%	1,5%
İSPANYA	4.690.566	4.908.052	4.690.589	-4,4%	1,4%

ENDONEZYA	4.577.587	4.576.550	4.539.851	-0,8%	1,4%
TAYLAND	4.246.452	4.547.991	4.302.315	-5,4%	1,3%
İNGİLTERE	4.098.051	3.907.214	3.899.267	-0,2%	1,2%
AVUSTRALYA	4.682.556	5.023.746	3.595.330	-28,4%	1,1%
LİSTE TOPLAMI (İLK 20 ÜLKE)	271.822.890	288.411.850	278.823.660	-3,3%	84,3%
DİĞER	51.496.775	53.997.746	51.931.815	-3,8%	15,7%
GENEL TOPLAM	323.319.665	342.409.596	330.755.475	-3,4%	100,0%

İthalatta ön plana çıkan ülkelere ABD, Çin, Vietnam ve Almanya'dır. Dünya tekstil ithalatçıları arasında Türkiye'nin tekstil ithalatı, 2019 yılında bir önceki yıla göre %0,5 oranında azalarak 8,7 milyar dolar seviyesine gerilerken, 7'nci sıradaki yerini korumuştur.

TEKSTİL VE HAMMADDELER İTHALATÇISI ÜLKELER

	2017	2018	2019	2018/2019	2019
Ülke Adı	Değer (1000 \$)	Değer (1000 \$)	Değer (1000 \$)	Değişim	Pay
ABD	27.476.800	29.384.820	29.187.319	-0,7%	9,6%
ÇHC	24.296.359	26.464.182	23.933.091	-9,6%	7,8%
VİETNAM	17.393.930	19.916.820	23.101.250	16,0%	7,6%
ALMANYA	13.433.200	14.066.526	13.108.096	-6,8%	4,3%
BANGLADEŞ	11.333.366	13.000.462	12.087.349	-7,0%	4,0%
İTALYA	9.653.765	10.009.509	9.193.744	-8,1%	3,0%
TÜRKİYE	9.694.235	8.731.019	8.683.422	-0,5%	2,8%
JAPONYA	8.078.987	8.648.140	8.554.967	-1,1%	2,8%
ENDONEZYA	8.173.529	9.125.943	8.444.099	-7,5%	2,8%
HİNDİSTAN	5.809.956	6.152.551	7.012.823	14,0%	2,3%
FRANSA	6.670.319	7.047.965	6.758.643	-4,1%	2,2%
MEKSİKA	6.698.135	6.963.243	6.530.064	-6,2%	2,1%
İNGİLTERE	6.512.973	6.714.883	6.494.182	-3,3%	2,1%
HONG KONG	7.062.745	6.833.368	5.837.749	-14,6%	1,9%
GÜNEY KORE	5.582.011	6.034.598	5.639.951	-6,5%	1,8%
HOLLANDA	4.923.655	5.334.592	5.275.554	-1,1%	1,7%
KAMBOÇYA	4.460.516	5.039.403	5.161.909	2,4%	1,7%
İSPANYA	4.894.158	5.005.538	4.741.712	-5,3%	1,6%
POLONYA	4.310.382	5.075.978	4.584.484	-9,7%	1,5%
TAYLAND	3.653.182	4.036.337	3.946.758	-2,2%	1,3%

LİSTE TOPLAMI (İLK 20 ÜLKE)	190.112.203	203.585.877	198.277.166	-2,6%	65,0%
DİĞER	99.047.130	107.009.680	106.789.118	-0,2%	35,0%
GENEL TOPLAM	289.159.333	310.595.557	305.066.284	-1,8%	100,0%

Dünyanın başlıca ithalat ve ihracatçılara bakıldığında gelişmiş ülkelerin sektörü aslında terk etmedikleri ortaya çıkmaktadır. En büyük tekstil ithalatçısı ülkelerin aynı zamanda da tekstil ihracatçısı oldukları gözlemlenmektedir. Sektörün terk edildiğine ilişkin yanlış yargının gelişmiş ülkelerin ihracatlarının başka alanlarda artmasıyla sektörün toplam ihracat içindeki payının azalmasından ve özellikle yoğun işgücü gerektiren üretimin gelişmiş ülkelere fason üretim şeklinde bırakılmasından kaynaklanan bir yanılsama olduğu düşünülmektedir.

Tekstil mamullerinin konfeksiyon ve ev tekstili gibi konvansiyonel uygulama alanlarında tekstil ile ikame edilecek bir malzeme mevcut değilken; tekstil esaslı malzemeler havacılıktan inşaata; elektronikten ulaşımın birçok sektördeki geleneksel malzemelere ikame olmaya başlamıştır. Bu meyanda, basit ürünlerin üretimi sanayileşmekte olan ülkelere bırakılırken yüksek katma değerli teknik tekstillerde gelişmiş ülkelerin pazardaki varlıklarını devam ettirdikleri görülmektedir.

İhracat

Yıllar itibariyle tekstil sektörümüzün genel ihracat performansına bakıldığında 2008 yılında 8,7 milyar dolar, 2011 yılında 9,8 milyar dolar ve 2014 yılında ise 10,7 milyar dolar seviyesinde gerçekleşmiştir. Öte yandan, küresel tekstil sektöründeki daralmayla birlikte tekstil ve hammaddeleri sektörü ihracatımız 2017 yılında 9,9 milyar dolar seviyesine gerilerken, 2019 yılında bir önceki yıla göre %4,6 oranında azalarak 9,8 milyar dolar seviyesinde gerçekleşmiştir.

YILLAR İTİBARIYLA TEKSTİL VE HAMMADDELERİ SEKTÖRÜ İHRACATIMIZ

	DEĞER (\$)	DEĞİŞİM
2008	8.738.202.253	
2009	7.021.655.069	-19,6%
2010	8.191.367.078	16,7%
2011	9.845.949.134	20,2%
2012	9.652.739.434	-2,0%
2013	10.559.104.175	9,4%
2014	10.763.832.513	1,9%
2015	9.487.435.370	-11,9%
2016	9.519.501.573	0,3%
2017	9.865.156.767	3,6%
2018	10.311.346.457	4,5%
2019	9.831.856.974	-4,6%

FASIL BAZINDA TEKSTİL VE HAMMADDELERİ SEKTÖRÜ İHRACATIMIZ

Fasıl	GTİP İkili Adı	2018(1-12)		2019(1-12)		Değişim
		Değer (\$)	Pay	Değer (\$)	Pay	
50	İPEK (ELYAF, İPLİK, KUMAŞ)	2.660.536	0,0%	3.139.150	0,0%	18,0%
51	YÜN,KIL,AT KILI;BUNLARIN İPLİK VE DOKUMALARI	154.079.925	1,5%	97.788.320	1,0%	-36,5%
52	PAMUK (ELYAF, İPLİK, KUMAŞ)	1.826.769.508	17,7%	1.654.126.706	16,8%	-9,5%
53	DOKUMAYA ELVERİŞLİ BITKİSEL LİFLER,KAĞIT İPEĞİ VE DOKUMALARI	44.498.035	0,4%	50.585.084	0,5%	13,7%
54	DOKUMAYA ELVERİŞLİ SUNİ VE SENTETİK LİFLER	1.614.083.813	15,7%	1.555.109.214	15,8%	-3,7%
55	SENTETİK VE SUNİ DEVAMSIZ LİFLER	1.514.802.089	14,7%	1.420.335.577	14,4%	-6,2%
56	VATKA,KEÇE,DOKUNMAMIŞ MENSUCAT,ÖZEL İPLİK,SİCİM VE MAMULLERİ	792.570.501	7,7%	801.095.056	8,1%	1,1%
58	ÖZEL DOKUNMUŞ MENSUCAT,DANTELA,DUVAR HALILARI İŞLEMELER	454.918.831	4,4%	421.686.000	4,3%	-7,3%
59	EMDİRİLMİŞ,SIVANMIŞ,KAPLAN MIŞ MENSUCAT,BUNLARDAN TEKNİK EŞYA	314.789.943	3,1%	299.158.800	3,0%	-5,0%
60	ÖRME EŞYA	1.535.393.162	14,9%	1.510.587.241	15,4%	-1,6%
63	MENSUCATTAN MAMUL DİĞER EŞYA,KULLANILMIŞ EŞYA,PACAVRALAR	2.052.423.792	19,9%	2.018.245.826	20,5%	-1,7%
Genel Toplam		10.306.990.135	100,0%	9.831.856.974	100,0%	-4,6%

Tekstil ve hammaddeleri sektörü ihracatımız fasıl bazında incelediğinde 2019 yılında bir önceki yıla göre en fazla artış %18'lik oran ile ipek (elyaf, iplik, kumaş) (50. Fasıl) ihracatında gerçekleşmiştir. Mensucattan mamul diğer eşyalar (63. Fasıl) ise %20,5'lik pay ile en fazla ihracat yapılan ürün grubu olmuştur.

**ÜLKELER İTİBARIYLA TEKSTİL VE HAMMADDELERİ SEKTÖRÜ
İHRACATIMIZ**

	2018 (1-12)	2019 (1-12)	2018/2019	2019
Ülke Adı	Değer (\$)	Değer (\$)	Değişim	Pay
ALMANYA	870.093.539	855.625.160	-1,7%	8,7%
İTALYA	870.221.045	795.947.061	-8,5%	8,1%
A.B.D.	599.731.319	581.909.300	-3,0%	5,9%
İNGİLTERE	452.012.862	465.337.192	2,9%	4,7%
BULGARİSTAN	538.496.047	422.685.490	-21,5%	4,3%
İSPANYA	350.175.767	329.923.550	-5,8%	3,4%
MISIR	313.375.707	327.691.229	4,6%	3,3%
HOLLANDA	330.584.381	303.338.055	-8,2%	3,1%
RUSYA	222.488.508	292.546.883	31,5%	3,0%
İRAN	304.871.157	291.171.418	-4,5%	3,0%
POLONYA	299.435.755	267.842.566	-10,6%	2,7%
ROMANYA	292.169.619	261.449.736	-10,5%	2,7%
FRANSA	264.321.223	236.566.562	-10,5%	2,4%
FAS	232.666.349	225.970.868	-2,9%	2,3%
BEYAZ RUSYA	177.057.427	219.869.406	24,2%	2,2%
TUNUS	194.462.536	188.703.064	-3,0%	1,9%
BELÇİKA	199.804.908	184.081.054	-7,9%	1,9%
PORTEKİZ	174.709.032	147.585.782	-15,5%	1,5%
SİRBİSTAN	146.707.608	143.126.289	-2,4%	1,5%
YUNANİSTAN	157.133.097	142.465.287	-9,3%	1,4%
LİSTE TOPLAMI (İLK 20 ÜLKE)	6.990.517.886	6.683.835.952	-4,4%	68,0%
AB-28	5.382.071.595	4.948.749.585	-8,1%	50,3%
GENEL TOPLAM	10.306.990.135	9.831.856.974	-4,6%	100,0%

Tekstil ve hammaddeleri sektörü ihracatımız ülkeler bazında incelendiğinde ise 2019 yılında en fazla ihracat gerçekleştirdiğimiz ülkeler sırasıyla Almanya, İtalya, ABD ve İngiltere olmuştur. Öte yandan, başlıca ticaret partnerimiz olan AB28 ülkelerine 2019 yılında bir önceki yıla kıyasla %8,1 oranında azalış göstererek 4,9 milyar seviyesinde gerçekleşmiştir. Yine toplam ihracatımızın yarıya yakınının AB ülkelerine yapıldığı görülmekte olup en çok ihracat yapılan ilk 20 ülkenin toplamı ise %68’lik bir oran oluşturmaktadır.

İthalat

Tekstil ve hammaddeleri sektörü ithalatımız fasıl bazında incelediğinde 2019 yılında bir önceki yıla göre en fazla artış %18,5’lik oran ile dokumaya elverişli bitkisel lifler (53. Fasıl) ithalatında gerçekleşmiştir. Pamuk (52. Fasıl) %30,1’lik pay ile en fazla ithalat yapılan ürün grubu olmuştur.

FASIL BAZINDA TEKSTİL VE HAMMADDELERİ SEKTÖRÜ İTHALATIMIZ

Fasıl	GTIP İkili Adı	2018(1-12)		2019(1-12)		Değişim
		Değer (\$)	Pay	Değer (\$)	Pay	
50	İPEK (ELYAF, İPLİK, KUMAŞ)	32.815.272	0,4%	31.273.314	0,4%	-4,7%
51	YÜN,KIL,AT KILI;BUNLARIN İPLİK VE DOKUMALARI	285.116.868	3,3%	232.581.301	2,7%	-18,4%
52	PAMUK (ELYAF, İPLİK, KUMAŞ)	2.508.499.441	28,7%	2.610.917.169	30,1%	4,1%
53	DOKUMAYA ELVERİŞLİ BİTKİSEL LİFLER,KAĞIT İPEĞİ VE DOKUMALARI	263.315.211	3,0%	311.999.971	3,6%	18,5%
54	DOKUMAYA ELVERİŞLİ SUNİ VE SENTETİK LİFLER	2.160.295.274	24,7%	2.218.414.014	25,5%	2,7%
55	SENTETİK VE SUNİ DEVAMSIZ LİFLER	2.016.357.179	23,1%	1.871.179.622	21,5%	-7,2%
56	VATKA,KEÇE,DOKUNMAMIŞ MENSUCAT,ÖZEL İPLİK,SİCİM VE MAMULLERİ	346.591.598	4,0%	325.556.831	3,7%	-6,1%
58	ÖZEL DOKUNMUŞ MENSUCAT,DANTELA,DUVAR HALILARI,İŞLEMELER	194.197.072	2,2%	214.848.078	2,5%	10,6%
59	EMDİRİLMİŞ,SIVANMIŞ,KAPLANMIŞ İŞ MENSUCAT,BUNLARDAN	359.058.981	4,1%	348.415.182	4,0%	-3,0%
60	ÖRME EŞYA	402.327.024	4,6%	385.970.957	4,4%	-4,1%
63	MENSUCATTAN MAMUL DİĞER EŞYA,KULLANILMIŞ EŞYA,PAÇAVRALAR	162.366.312	1,9%	132.266.226	1,5%	-18,5%
Genel Toplam		8.730.940.232	100,0%	8.683.422.665	100,0%	-0,5%

Tekstil ve hammaddeleri sektörü ithalatımızın yaklaşık üçte biri pamuklu ürünlerde yapılmaktadır. Bu ithalatın büyük bir kısmını ise ham pamuk oluşturmaktadır. Bu nedenle, pamuk fiyatlarında yaşanan değişimler, sektör ithalatına doğrudan yansımaktadır.

**ÜLKELER İTİBARIYLA TEKSTİL VE HAMMADDELERİ SEKTÖRÜ
İTHALATIMIZ**

	2018 (1-12)	2019 (1-12)	2018/2019	2019
Ülke Adı	Değer (\$)	Değer (\$)	Değişim	Pay
ÇİN	1.645.511.149	1.785.936.750	8,5%	20,6%
A.B.D.	802.658.475	730.196.286	-9,0%	8,4%
HİNDİSTAN	680.277.187	566.573.698	-16,7%	6,5%
ENDONEZYA	528.182.373	489.344.222	-7,4%	5,6%
GÜNEY KORE	431.803.961	445.213.036	3,1%	5,1%
İTALYA	451.367.247	405.282.394	-10,2%	4,7%
YUNANİSTAN	169.026.173	327.156.341	93,6%	3,8%
MISIR	311.610.450	316.333.913	1,5%	3,6%
ALMANYA	364.603.208	299.158.946	-17,9%	3,4%
BREZİLYA	174.123.108	232.995.777	33,8%	2,7%
BANGLADEŞ	202.069.488	231.826.269	14,7%	2,7%
MALEZYA	226.970.086	227.121.949	0,1%	2,6%
ÖZBEKİSTAN	128.655.769	196.820.457	53,0%	2,3%
PAKİSTAN	205.883.371	190.686.043	-7,4%	2,2%
VİETNAM	198.655.115	169.900.206	-14,5%	2,0%
TÜRKMENİSTAN	215.907.732	166.527.971	-22,9%	1,9%
AVUSTURYA	148.840.272	149.066.798	0,2%	1,7%
AZERBAYCAN	81.585.010	144.087.752	76,6%	1,7%
TAYLAND	182.889.994	124.860.157	-31,7%	1,4%
İSPANYA	124.777.684	116.942.865	-6,3%	1,3%
LİSTE TOPLAMI (İLK 20 ÜLKE)	7.275.397.852	7.316.031.830	0,6%	84,3%
GENEL TOPLAM	8.730.940.232	8.683.422.665	-0,5%	100,0%

Tekstil ve hammaddeleri sektörü ithalatımız ülkeler bazında incelendiğinde ise 2019 yılında en fazla ithalat gerçekleştirdiğimiz ülkeler sırasıyla Çin, ABD, Hindistan ve Endonezya olmuştur. Öte yandan, en çok ithalat yapılan ilk 20 ülkenin toplamı ise %84,3'lük bir oran oluşturmaktadır.